Stan i perspektywy rozwoju biogospodarki w województwie lubuskim - w kierunku zrównoważenia konsumpcji i produkcji w świetle wyników przeprowadzonych badań (3500 zł);

4. **Koło Naukowe Rusycystów** na projekt *Warsztaty języka rosyjskiego na UZ-ecie* (600 zł);
5. **Koło Naukowe Germanica** na projekt *Wyjazd edukacyjny studentów filologii germańskiej UZ do Berlina*(2200 zł);
6. **Koło Naukowe Biologów** na projekt *Międzynarodowa Konferencja organizowana przez KNB* (1000 zł);
7. **Koło Naukowe Studentów „Koło Projektowe" UZ** na projekt *PLAN DESIGN - dedykowany przestrzeniom plenerowym obiektów kultury. Koncepcje rozwiązań we współpracy z Muzeum Etnograficznym w Zielonej Górze z siedzibą w Ochli* (2550 zł);
8. **Studenckie Koło Naukowe Projektowania Systemów Cyfrowych „fantASIC"** na projekt *Mobilny ploter grafitti z opcją geotagowania* (2000 zł);
9. **Koło Naukowe Kryminalistyki i Wiktymologii** na projekt *Zajęcia psychoruchowe - profilaktyka niedostosowania społecznego* (750 zł);
10. **Koło Naukowe Inżynierii Środowiska UZ** na projekt *Bezcenna woda* (1650 zł);
11. **Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego „konstytUZja"** na projekt *Spotkanie z konstytucją* (1500 zł);
12. **Koło Naukowe Historyków Studentów UZ** na projekt *Stąd jestem - Zielona Góra moja mała Ojczyzna* (1000 zł);
13. **Koło Naukowe Gildia Demiurga** na projekt *Ogólnopolska konferencja naukowa COOLtura. Nowoczesne trendy popkulturowe* (2000 zł);
14. **Koło Naukowe Eko-Zarządzania UZ** na projekt *Publikacja wyników pracy naukowej w punktowanym czasopiśmie naukowym, indeksowanym na liście MNiSW przez członków Koła Naukowego Eko-Zarządzanie UZ* (1000 zł).

Dofinansowanie ze środków Parlamentu Studenckiego Uniwersytetu Zielonogórskiego otrzymają:

1. **Koło Naukowe O2UZ** na projekt *Warsztaty z zakresu programowania i robotyki dla liceum/gimnazjum;*
2. **Koło Naukowe PRISON - penitencjarne koło naukowe studentów UZ** na projekt *Szkoła Ojców.*

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W BIBLIOTECE

INKLUZJA W ŚWIECIE INFORMACJI I KULTURY – TEORIA I PRAKTYKA

_Małgorzata Czerwińska
Katedra Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Zielonogórskiego
_Ewa Adaszyńska
Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

8 i 9 listopada br. odbyła się w Zielonej Górze międzynarodowa konferencja naukowa *Osoby z niepełnosprawnością w bibliotece - inkluzja w świecie informacji i kultury - teoria i praktyka*.

Organizatorem konferencji była Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze, przy współpracy z Biblioteką Uniwersytetu Zielonogórskiego, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich – Zarządem Głównym, Katedrą Pedagogiki Specjalnej oraz Zakładem Profilaktyki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego, Instytutem Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Patronat honorowy objęli: Wojewoda Lubuski - Władysław Dajczak, Marszałek Województwa Lubuskiego - Elżbie-

ta Anna Polak, Prezydent Miasta - Janusz Kubicki.

Radę programową konferencji stanowili:

- dr hab. Małgorzata Czerwińska, prof. UZ (Katedra Pedagogiki Specjalnej Uniwersytetu Zielonogórskiego), przewodnicząca,
- dr hab. Bożena Koredczuk, prof. UWr (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego),
- prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert (Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego),
- dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu),
- dr hab. Grażyna Miłkowska, prof. UZ (Zakład Profilaktyki Społecznej Uniwersytetu Zielonogórskiego),
- Elżbieta Stefańczyk - przewodnicząca Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich,
- Dr Andrzej Buck - dyrektor Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. C. Norwida w Zielonej Górze,
- Ewa Adaszyńska - dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego,
- Dr Przemysław Bartkowiak (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze), sekretarz konferencji ds. krajowych,
- Agnieszka Ginko-Humphries (Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze), sekretarz konferencji ds. zagranicznych.

Konferencja skierowana była do teoretyków związanych ze środowiskami naukowymi oraz do praktyków z bibliotek naukowych, publicznych i szkolnych.

Przed uczestnikami postawione zostały pytania:

Co współczesna bibliologia i informatologia wie na temat obsługi biblioteczno-informacyjnej osób z niepełnosprawnością? Jak radzą sobie polskie i zagraniczne biblioteki z wypełnianiem zaleceń Konwencji ONZ i IFLA? Co należy objąć bibliologiczną, informatologiczną, pedagogiczną refleksją badawczą, a co praktyką biblioteczną, aby inkluzja społeczna osób z niepełnosprawnością była nie tylko ideą, ale również rzeczywistością?

Teoretyczno-praktyczna debata koncentrowała się wokół następujących zagadnień:

- Osoby z niepełnosprawnością, osoby w niekorzystnej sytuacji, osoby niesprawne czytelniczo, osoby z trudnościami w odczytywaniu druku – jako użytkownicy systemu biblioteczno-informacyjnego.
- Materiały biblioteczne (forma i treść) i technologie wspomagające a dostęp do informacji.

Oferta usług i praca z użytkownikiem z niepełnosprawnością – od obsługi bibliotecznej osób z niepełnosprawnością, animacji kulturalnej do biblioterapii.

- Biblioteczne przestrzenie realne i wirtualne – lokal i jego otoczenie, strony internetowe biblioteki a niepełnosprawność użytkownika [1].

Na konferencji wystąpili znawcy zagadnień: prof. dr hab. Bronisława Woźniczka-Paruzel oraz dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, prof. dr hab. Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz dr hab. prof. UZ Małgorzata Czerwińska i dr hab. prof. UZ Jarosław Bąbka z Uniwersytetu Zielonogórskiego, a także dr Renata Aleksandrowicz z Uniwersytetu Wrocławskiego, dr Magdalena Cyrklaff z UKM, dr Agnieszka Chamera-Nowak oraz dr Maria Przastek-Samokowa i Marta Korytkowska z Uniwersytetu Warszawskiego, dr Wanda Matras-Mastalerz z Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz dr Emilia Śmiechowska-Petrovskij z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W konferencji wystąpili także bibliotekarze z Krajská knižnica z Nitry na Słowacji, z Biblioteki Publicznej w Kraljevie w Serbii z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Bibliotekę Uniwersytetu Zielonogórskiego reprezentowały Beata Mirkiewicz, Ewa Adaszyńska i Małgorzata Kuncewicz.

Miejscem obrad była w pierwszym dniu Biblioteka im. C. Norwida, a w dniu następnym - Biblioteka Uniwersytecka. Konferencji towarzyszyła prezentacja specjalistycznego sprzętu i oprogramowania dla osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu firmy Altix oraz warsztaty dla bibliotekarzy zainteresowanych pogłębieniem wiedzy i udoskonaleniem praktycznych umiejętności w zakresie obsługi użytkowników z niepełnosprawnością:

- *Profesjonalna obsługa osoby niepełnosprawnej, ze szczególnym uwzględnieniem zasad savoir vivre w obszarze pomocy osobie z dysfunkcją wzroku*, które prowadzili trenerzy Fundacji Szansa dla Niewidomych.
- *Praca z osobami z niepełnosprawnością ruchu*, które poprowadzili przedstawiciele Fundacji Aktywnej Rehabilitacji.
- *Bibliotekarzu zaprzyjaźnij się z osobą z autyzmem*, które prowadzili trenerzy z Fundacji SYNAPSIS i Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.[2]

Według definicji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych Organizacji Narodów Zjednoczonych - niepełnosprawność to długotrwały stan charakteryzujący się obniżoną sprawnością funkcji fizycznych, psychicznych, intelektualnych lub sensorycznych, które wobec barier istniejących w środowisku osób z niepełnosprawnością, uniemożliwiają im pełny udział w życiu społecznym na równi z osobami sprawnymi[3].

Współczesna biblioteka, z przypisywanymi jej funkcjami: edukacyjną, kulturową, naukową, integracyjną – jest instytucją szczególnie predestynowaną do zapewniania osobom z niepełnosprawnością szerokiego, wolnego od barier mentalnych i fizycznych, uczestniczenia w świecie informacji i kultury. Zgodnie z wytycznymi IFLA, gotowość bibliotek do wypełniania tej roli rozpatrywana jest w kilku aspektach: przestrzeni fizycznej - lokalu i jego otoczenia, specyfiki materiałów czytelniczych (alternative/accessible formats, adapted literature, special-format), specyfiki zakresu treściowego kolekcji, zasad kompleksowej informacji o zbiorach, specyfiki technologii wspomagających (adaptive technology, assistive technology), dostępności stron internetowych bibliotek, specyfiki usług bibliotecznych (zasad udostępniania, informowania), formy i zasady pracy z niepełnosprawnym użytkownikiem, przygotowania i kompetencje bibliotekarzy w zakresie obsługi użytkowników z niepełnosprawnościami[4].

1 Ze strony konferencji - http://konferencja.norwid.net.pl/

2 Ze strony konferencji - http://konferencja.norwid.net.pl/

3 Źródło: UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities

4 Zob. http://konferencja.norwid.net.pl/

Prawo do nauki i informacji są fundamentalnymi prawami człowieka. Gwarantują je międzynarodowe regulacje prawne, a także ustawy państwowe. Równy dostęp do nauki, kultury i informacji, to niezbywalne prawa wszystkich.

Zadania związane z edukacją na poziomie wyższym określa Prawo o szkolnictwie wyższym. Do podstawowych zadań uczelni wobec osób z niepełnosprawnością należy:

- tworzenie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badań naukowych (art. 13.9 a i b ustawy)
- oraz warunków do realizacji procesu dydaktycznego z uwzględnieniem szczególnych potrzeb tej grupy (art. 162.7 ustawy).

Osoby z niepełnosprawnością mają pełne prawo do sprawnego i aktywnego funkcjonowania w przestrzeni edukacyjnej oraz społecznej uczelni. Zadaniem całej akademickiej wspólnoty jest przeciwdziałanie wszelkim barierom powodującym nierówności, ale także tworzenie przyjaznych warunków do studiowania i nauki oraz aktywnego uczestnictwa w życiu akademickim. Na uczelni studiuje 446 studentów z niepełnosprawnością, na wszystkich wydziałach uniwersytetu. Jest to 3,71 proc. w stosunku do całej grupy. W skali kraju wynosi on 1,85 proc.

W nauce i edukacji osób z niepełnosprawnością biblioteka pełni rolę szczególną. Oferuje dostęp do zbiorów i usług bibliotecznych, dostosowany do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością.

Budynek Biblioteki Uniwersyteckiej, oddany do użytku w 2013 r., zaprojektowany został zgodnie z wymogami prawa budowlanego w taki sposób, aby czytelnicy z niepełnosprawnością mogli się w nim swobodnie poruszać, pracować, a także korzystać ze zbiorów oraz usług bibliotecznych, nowoczesnych technologii, specjalistycznego oprogramowania i sprzętu oraz wyszkolonego zespołu. Miano biblioteki bez barier zobowiązuje do działań sprzyjających integracji pełno- i niepełnosprawnych uczestników życia akademickiego oraz działań na rzecz równych szans.

Biblioteka bez barier jest częścią działań środowiska akademickiego na rzecz jakościowej zmiany warunków studiowania w ramach idei uniwersytetu dla wszystkich.

OBCHODY MIĘDZYNARODOWEGO DNIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA UNIWERSYTECIE ZIELONOGÓRSKIM

Helena Ochonczenko
Katedra Pedagogiki Specjalnej i Profilaktyki UZ

6 grudnia 2016 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim (w bud. A-16, Kampus B) odbyła się Wielka Gala Rady Studentów Niepełnosprawnych UZ z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dzień ten został ustanowiony w 1992 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ i przypada 3 grudnia. W ten sposób ONZ chciała zwrócić uwagę na problemy tej grupy społecznej i podkreślić konieczność działań na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością z resztą społeczeństwa.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że aby skuteczniej chronić prawa osób z niepełnosprawnością, m.in. do wolności i bezpieczeństwa, swobody poruszania się, niezależnego życia, ochrony zdrowia, życia prywatnego i rodzinnego, jak również do edukacji oraz udziału w życiu politycznym i kulturalnym, w 2006 r. na Zgromadzeniu Ogólnym Narodów Zjednoczonych została przyjęta Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Znalazły się w niej oprócz wyżej wymienionych regulacje związane z dostępem do przestrzeni i budynków użyteczności publicznej, informacji i komunikacji. Polska ratyfikowała Konwencję we wrześniu 2012 r.

Strategie inkluzji społecznej osób z niepełnosprawnością mają szczególne znaczenie, zważywszy na fakt, że według Międzynarodowej Organizacji Zdrowia - z pewną formą niepełnosprawności na świecie żyje około 1 miliard ludzi, z kolei liczba niepełnosprawnych mieszkańców Polski (wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 r.), stanowi około 4,7 mln osób, czyli 12,2 proc. ludności kraju.

Każdego roku obchodom Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych towarzyszy inna tematyka, w tym roku było to hasło: *Niepełnosprawność nie jest barierą*.

Od 10 lat tradycją jest organizowanie obchodów tegoż święta także w murach naszej uczelni. Głównym organizatorem uroczystości jest Rada Studentów Niepełnosprawnych UZ, która w bieżącym roku obchodzi 10-lecie swojej działalności, czyli dokładnie od momentu powołania stanowiska Pełnomocnika Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów UZ. Współorganizatorem gali był Wydział Artystyczny – pracownicy i studenci Instytutu Muzyki i Instytutu Sztuk Wizualnych. Patronat nad tym przedsięwzięciem objął Prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego ds. Studenckich – prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski.

Pokonać bariery poprzez wspólne działanie – to hasło, które towarzyszyło uczelnianej uroczystości. Organizatorzy są bowiem przekonani, że jedynie poprzez zgodne i partnerskie współdziałanie wszystkich podmiotów tworzących przestrzeń publiczną, wpływających na obowiązujące procedury oraz zwyczaje i praktyki, możliwe jest zrealizowa-